

Газета Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

NOTA BENE

січень—березень 2019

«NOTA BENE»
випуск № 3 (8)
січень—березень 2019

ГОЛОВНА РЕДАКТОРКА	Дарина Кучережко
ДИЗАЙНЕРКА	Анастасія Гулько
АВТОРИ	Анастасія Мордюк Вікторія Малюта Ірина Заярнюк Юлія Третиниченко
ШЕФ-РЕДАКТОРКА	Тетяна Іванівна Ус

ЗАСНОВНИК І ВИДАВЕЦЬ:

Університетський коледж Київського університету імені Бориса Грінченка

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: просп. Гагаріна, 16

E-MAIL: notabene.kubg.edu.ua@gmail.com

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст.

Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції.

При передруку посилання на «NOTA BENE» — обов'язкове!

Анастасія Гулько,
дизайнерка

У цьому випуску

Невідомий ШВЧНК.....	с. 4
Скандальний митець із Лемківщини	с. 6
Винаходи українців.....	с. 8
Зазвучали на весь світ.....	с. 10
Природні дива рідного краю.....	с. 12
Ось так і пишу.....	с. 14
Дайджест #ЩО.....	с. 16

Для нового випуску ми обрали тему «Україна у світі». Тут ти знайдеш матеріали про українських вчених, музикантів, поетів — людей, якими наша держава може пишатися. Але місце України у світі — це не тільки про зірок і журналістські сюжети. Кожен українець чи українка, приїхавши за кордон, рекламує свою країну. Що ти можеш запропонувати світові? Якою ти представиш Україну?

Нас переслідує якийсь комплекс меншовартісного ставлення до власної держави. Патріотизм уявляється чимось шароварним, вишиванково-колосковим, із присмаком шкільного першого вересня. За жартиками на фейсбуці і новинними дайджестами втрачається бачення країни. На фоні європейських сусідів Україна здається такою собі старенькою чашкою з бабусиною сервізу, яку ніби й тримаєш удома, але гостям на стіл не поставиш. Бо де вони, а де ми. Бо яке хороше життя там, і яке тут.

Але правда в тому, що країна складається з людей, що в ній мешкають. Хороше життя починається не десь за кордоном, а тут, і починається з тебе, з твоїх батьків, друзів, викладачів. Своїми звичками, щоденними рішеннями, виборами ти змінюєш реальність і твориш те, якою Україна буде завтра. Твій найкращий ресурс — молодість і свобода дій. Тут можна почати будь-що і стати дійсно успішним, змусити людей говорити про себе рідною мовою, залишити слід в історії. Або стати одним із тисячі гвинтиків в економічній машині якоїсь іншої країни.

Україна належить світу. І світ — такий, яким він є зараз — не зможе існувати без неї.

Чи зможеш ти?

Невідомий ШВЧНК

Пророк, кобзар, геній — саме так величають нашого національного героя Тараса Шевченка, взірця української літератури, дійсно непересічну особистість, яка спромоглася піднятися з низів до королівського оточення. І все це — завдяки таланту та великій наполегливості. Можна й досі сперечатися про його походження, подарунки долі, знайомства та вміння оточувати себе правильними людьми. Але якщо людина талановита, то ніякі виправдання, чи навпаки — захмарні возвеличення, не зможуть затьмарити її істинної геніальності.

Однак нині, не заперечуючи талант Тараса Шевченка, ми все одно спостерігаємо загальне збайдужіння до його художньої й літературної творчості, особливо серед молоді. Чому так відбувається? Чим завинив український геній? Відповідь до банальності проста — усім остогиділо журитися. А так, як цей матеріал подає навчальна програма й деякі викладачі, то інтерес до творчості Тараса Шевченка зникає ще з першого вступного уроку. Утворилося якесь суперечливе явище, парадокс, так би мовити, — патріотично налаштована молодь не зацікавлена в людині, яка віддала життя за незалежність своєї Батьківщини.

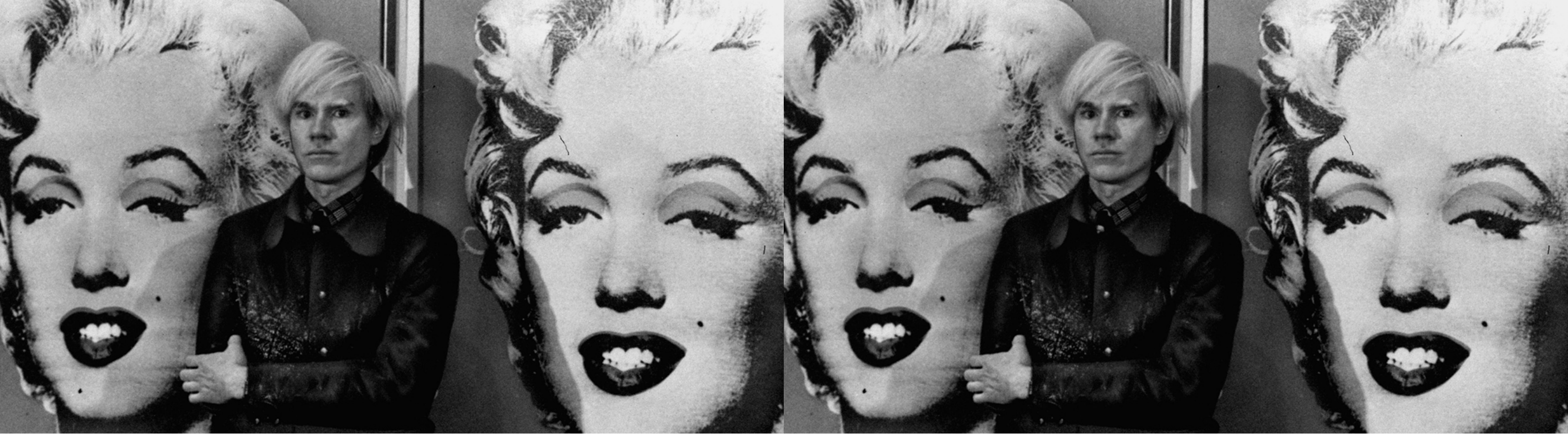
Однак до будь-якої дії є протидія. Саме тому за реабілітацію образу Кобзаря взялася славна когорта ентузіастів, які відкривають нового Шевченка, вплітаючи його погляди та діяльність у полотно сучасної поп-культури. Промовистим прикладом є спільний проект ілюстратора Олександра Грехова та Національного музею Тараса Шевченка під назвою «Квантовий стрибок», в рамках якого роботи художника були розміщені на колонах станції метро «Тараса Шевченка». Згідно із задумом, Шевченко присутній тут в образах персонажів поп-культури, таких як Бетмен, капітан Джек Горобець, Фріда Кало, Дарт Вейдер та багатьох інших. Виставка викликала неабиякий резонанс в українських соцмережах і розділила користувачів на два табори: на тих, кому до вподоби таке нове бачення українського митця, і на інших, хто вважає, що таке «мистецтво» — просто знущання над образом видатної людини. Представник таких фанатиків, взагалі

не толеруючи нові віяння мистецтва, порізав картини на станції метро «Тараса Шевченка». У музеї заявили, що акти подібного вандалізму й агресії не тільки порушують закони, але і «заперечують саму спробу створення мультикультурного простору». У музеї різко засудили прагнення будь-якої групи людей нав'язати суспільству свої уявлення про «правильність» мистецтва.

Але, незважаючи на провокації та консерватизм деяких «поціновувачів» мистецтва, все-таки вийшло так, що саме таке вільне, жартівливе, навіть провокаційне використання образу поета є цілком прийнятним. Мало того, це дуже актуально. Адже, на відміну від радянської епохи з її пафосною сакралізацією, в сучасній Україні ШВЧНКО вже давно став мемом.

Українські постаті, символи та твори реагують на тренди та події, змінюються, одягають нові образи та форми. І при цьому залишаються українськими. Усе, що нав'язувалось культурним тиском радянської імперії, залишилося закарбованим лише у навчальній програмі укрліту, а українська культура живе, розвивається та змінюється. Саме тому поряд із зажуреним бронзовим Тарасом в парку Шевченка має бути Шевченко-Бендер, Шевченко-Спок і Шевченко-Бетмен на станції метро. Мемі — невід'ємна складова сучасної культури. І те, що в них відображаються українські постаті та історія — дуже важливо. Бо та нація, що не створює свої мему, буде створювати чужі. 🖱

Дарина Кучережко

Скандалний митець із Лемківщини

*Андрій Вархола — русин чи хохол?
Енді Воргол — це джаз і рок-н-ролл!
Петро Мідянка*

Напевно, усім відомі різнокольорові зображення бляшанок від супу або барвисті портрети таких відомих діячів як Мерлін Монро, Че Гевара чи Елвіс Преслі — усе це мистецтво поп-арту. А зачинателем цього хаосу барв, геометрії й примітиву є Енді Воргол — людина з шаленою біографією і не менш цікавим походженням. Митець народився в сім'ї емігрантів першого покоління, Андрія та Юлії Варголів, вихідців з русинського, тобто лемківського, села Микова, яке на той час було в складі Австро-Угорщини. Мистецтво Енді Воргола — це своєрідний синтез «американської мрії», яка включає в себе бажання робити гроші, комерційну жилку та філософію бізнесу, і східнослов'янської майстерності поєднувати яскраві барви з геометрією. Так і виник рекламний стиль поп-арту, який став основою для сучасної візуальної комунікації й піару.

Найвпливовіша людина у житті скандаліста
Мати Енді мала чудовий художній смак, була талановитою майстринею. Саме тому, щоб вижити у важкі роки еміграції, вона заробля-

ла гроші своєю творчістю: робила штучні квіти з бляшанок і гофрованого паперу, прикраси з бісеру, вишивала сорочки, розмальовувала писанки, займалася різьбленням по дереву. Жінка передала синові всі свої вміння, дала поштовх для подальшої творчої діяльності.

Споживацькі інтереси

Воргол знав, чим привабити американську публіку: він знав потреби і слабкості цієї нації. Одна з них — це, звичайно ж, необмежена культура споживання. Саме цим він і «вистрелив» на початку 60-х років — Енді захопився темою американських продуктів. Його прості, здавалося б, аж до примітивізму малюнки — банки «Кока-коли» та консерви томатного супу «Кемпбел», чи навіть просто символ долара у різних варіаціях — стали культовими. Художник миттєво став сенсацією.

Високе мистецтво — масове мистецтво

У 1963 році художник купив приміщення на Мангеттені і назвав його «Фабрикою». У цій майстерні збиралася вся нью-йоркська богема, саме тут він зумів поставити мистецтво

на конвеєр. Майстерня випускала портрети знаменитостей у техніці шовкографії — повторення одного й того ж зображення у різних, неймовірних кольорах. Кількість таких картин сягала до 100 одиниць на день. За два роки «Фабрика» виробила більше двох тисяч картин.

Релігійні переконання

Енді Воргол належав до парафії Української греко-католицької церкви Св. Івана в Нью-Йорку. Він вважав себе релігійною особою. Художник майже щоденно відвідував літургії, а священник при церкві говорив, що він бував у церкві ледь не щоденно. Така релігійність безумовно вплинула і на його творчість: у картинах Воргола відчувається вплив іконографії.

Однак Енді, за свідченнями брата, не хотів, щоб люди знали про його набожність, бо вважав свої релігійні переконання особистою справою.

Енді-видавець

Звичайно, ми просто не могли не згадати на сторінках «NB» про видавничу діяльність Енді Воргола. У 1969 році Воргол заснував журнал «InterVIEW», який задав новий стиль репортажу про новини культури і створив особливу відверту манеру проведення інтерв'ю, під час якого «зірки» опитують «зірок». Друзі

жартували, що Енді створив журнал, щоб ходити на кінопрем'єри й ближче знайомитися з різними акторами, співаками і ведучими.

Таким у світову історію ввійшов Енді Воргол — американський художник лемківського походження. Він прагнув стати відомим хоча б на 15 хвилин, але його всесвітня популярність, завдяки масовій поп-культурі, продовжується вже протягом 50 років.

Сервус, пане Воргол!

P. S.: До речі, прізвище Воргол є неймовірно промовистим: у перекладі з лемківського діалекту означає «колотнеча», «спір», «сварка» і щоякнайкраще характеризує суперечливе життя лемка. 🙌

Дарина Кучережко

Винаходи українців

Напевно, кожен із вас чув популярний у народі вислів «Все у цьому світі зроблено в Китаї», але до нього слід би було додати «але вигадане воно було українцями». Нам є, чим пишатися: великою кількістю технічних винаходів, сконструйованих руками наших співвітчизників, якими користуються у багатьох країнах світу. Вони допомагають у побуті кожному, але імена їхніх творців мало кому відомі, саме тому слід їх згадати.

Один із винахідників Інтернету

Страшно уявити, чи існували б лайки під твоїми фото у соціальних мережах, якби не Леонард Кляйнрок. Син звичайних емігрантів з України ще в студентські роки опублікував свою наукову працю, присвячену цифровим мережевим зв'язкам — «Інформаційний потік у великих комунікаційних мережах» — і, як сказали б у сучасних книжках із саморозвитку, «знайшов щасливий білет». Технологією, що здатна розбивати файли на частини й передавати їх різноманітними шляхами через мережу, зацікавилися спецслужби у військових цілях і взяли за основу свого проекту саме досягнення Кляйнрока. Так і створили світову павутину, яку через 58 років усі ми вміло використовуємо для своїх потреб.

Конструктор першої «пташки»

А тепер варто згадати і про людину, без якої твої соціальні мережі навряд чи поповнювалися б оригінальними фото біля пальм та на фоні моря. Винахідником вертольота є київський авіаконструктор, який емігрував до США, Ігор Сікорський. У 1931 році він запатентував проект машини з двома пропелерами — горизонтальним на даху і вертикальним на хвості, а 13 травня 1940 року конструктор вперше підняв свою машину у вільний політ. Зараз його надбанням користуються для туристичних подорожей, евакуації тяжкохворих та при військових операціях.

Забутий винахідник комп'ютера

Цей список був би неповним, якщо у ньому

Фото: вгорі зліва — Леонард Кляйнрок
вгорі справа — Ігор Сікорський
внизу — Любомир Романків

ми б не згадали Любомира Романкова. Впевнені, що ти чуєш це ім'я вперше, але кожного разу, коли ти запускаєш комп'ютер, ти використовуєш одразу сім його патентів. Значна частина роботи науковця пов'язана із дослідженням магнітних матеріалів, результатом якої у 1962 році стало створення мікроголовки для IBM, яка проклала шлях до появи перших жорстких дисків, відомих нині як вінчестери.

Насправді, ми ще могли б згадати першу пересадку нирки Юрієм Вороніним і вакцину проти чуми та холери Володимира Хавкіна, компакт-диск В'ячеслава Петрова і ракетний двигун Сергія Корольова, але весь газетний матеріал не охопить того, що зробили українці власноруч і до створення чого долучилися. Сотні людей зараз користуються надбаннями наших співвітчизників у різних галузях і немає більшого щастя для винахідників, ніж тисячі врятованих життів та наша гордість за те, що вони були українцями.

Вікторія Малюта

Зазвучали на весь світ

Як виглядає плейлист у твоєму телефоні? Навіть без складних статистичних досліджень можна зрозуміти, що більшість музики там — закордонна. Британська, американська, французька, російська, можливо, кілька україномовних композицій. Це і не дивно, бо англійська культура зараз на хвилі популярності. Але поряд із проникненням світової культури в Україну відбувається і зворотній процес — поширення української музики у світі. Ця стаття — про тих виконавців, що впізнавані не тільки в Україні, а й далеко за її кордонами.

1. ONUKA

Молодий гурт Нати Жижченко, що грає електронну фолк-музику. Пісні ONUKA поєднують ліричність із енергією та захвалістю. Перший альбом цього гурту в 2014 році був схвально сприйнятий слухачами, а в США навіть посів перше місце в магазині iTunes. А вже у 2017 році ONUKA здобула ледь не всесвітню популярність, виступивши на пісенному конкурсі «Євробачення». Гурт співпрацює з численними українськими та закордонними лейблами, а також займається громадською діяльністю. Так, відеокліп на пісню «STRUM» присвячений проблемам екології і створений з метою зібрати кошти для українських сміттєпереробних заводів.

2. Mari Cheba

Так сталося, що цю співачку більше знають за кордоном, ніж в Україні. Марі Чеба почала творчість у 2015 році, і майже одразу здобула титул «Кращий жіночий вокал» за версією американського видання Trip Hop Nation. Дебютний альбом вона випустила у 2016 році. Творчість Марі Чеби належить до жанру трип-хоп — це повільна електронна музика з елементами джазу.

3. DakhaBrakha

Цей український гурт жартома називають «головним експортером України в Європу». Свою творчість квартет називає «етно-хаосом»: у піснях вони використовують українські, староукраїнські, англійські, російські, кримськотатарські фолкові мотиви. Гурт сформувався ще на початку 2000-х, але активно виходити на світову арену почав відносно нещодавно. DakhaBrakha виступала на численних музичних фестивалях Європи та США, серед них — культовий Гластонбері. А композиція «Шо з-под дуба» свого часу стала саундтреком американського серіалу «Фарго», а потім була використана Девідом Бекхемом у рекламі свого бренду. Зараз квартет гастролює Канадою та США.

4. KAZKA

Популярність цього гурту важко переоцінити. Якщо ви вирушите до найвіддаленішого хутора Лемківщини, уночі підете до ліс і прошепочете «Поплакала і стоп...», то у відповідь неодмінно почуєте неголосне

«...фіалка розцвіла». Трек «Плакала» цієї осені ввійшов до світового ТОП-10 пошуків у Shazam додатку для розпізнавання музики. Це перша україномовна пісня, що набула аж такого розголосу. На ютубі кількість переглядів музичного відео (не кліпу) сягнула 83 мільйонів! Залишається лише порадіти за такий успіх гурту і побажати удачі на майбутньому Національному відборі на Євробачення-2019.

5. Жадан і Собаки

Сергія Жадана як поета знають і люблять. Його вірші і прозу читають, цитують, перекладають мовами світу. І набагато рідше згадують про його музичне альтер-его, яке вилилося в існування ска-панк гурту «Жадан і Собаки». Енергійні композиції, не позбавлені сенсу, гостросоціальні та відверто саркастичні тексти пісень чіпляють не тільки українських слухачів. Наприклад, влітку минулого року гурт гастролював у США і брав участь у театральному проєкті Yara Arts Group. Діяльність у рамках цього проєкту за оригінальну музику номінували на престижну американську премію New York Innovative Theater Awards.

Українська музика зараз розвивається дуже швидко. Слухайте своїх улюблених виконавців і не бійтеся експериментувати з новими жанрами. Підтримуйте українське, воно класне ;) 🇺🇦

Гулько Анастасія

Природні дива рідного краю

Привіт, дорогий студенте! Сьогодні нам дуже захотілося поділитися із тобою натхненням, викликаним неймовірною красою навколишнього світу. А саме красою твоєї рідної батьківщини, на якій тобі пощастило народитися, — України. Лише уяви: 27 регіонів, 460 міст та 29270 сіл, 603 628 км² площі та майже 7000 км кордону — це все твоє, це все для тебе і про тебе, це тисячі вулиць, що дихають своєю історією: пам'яттю про розлуки і зустрічі, любов'ю та ненавистю, війнами, руйнацією і відбудовою, своїми героями та злочинцями; це батьківська хата та рідні стежки, які пам'ятають твої перші кроки у життя.

Але давай зараз все ж детальніше зупинимось на чомусь конкретному: пропонуємо тобі сьогодні почути щось нове про справжні природні дива, якими може пишатися кожен українець.

Найдовша гіпсова печера світу — Оптимістична (околиця села Королівка Борщагівського району Тернопільської області)

Печера Оптимістична — єдиний природний об'єкт України, занесений до Книги рекордів Гіннеса. Загальна довжина її підземних ходів становить ні багато ні мало — 240 км, що приблизно дорівнює відстані між Києвом та Вінницею.

Хортиця — найбільший річковий острів Європи

Довжина Хортиці становить 12,5 км, середня ширина — 2,5 км. Загальна площа острова — майже 3 тисячі га. У контексті геології — він є частиною Українського кристалічного щита. В основі його будови — докембрійські гранітні породи віком 2,5 млрд років. До того ж, долина Дніпра в районі Хортиці — єдина збережена ділянка порожистої частини річки. Доки не звели ДніпроГЕС, вона в цьому районі мала аж 9 порогів. Звісно, Хортиця асоціюється в українців насамперед із козацтвом, хоча сліди людського перебування простежуються

там іще з часів кам'яної доби. А ще, за легендою, саме на Хортиці 972 року в битві з печенігами загинув князь Святослав.

Олешківські піски — найбільша пустеля Європи (Олешківський район Херсонської області)

Воістину незвичайне для України природне утворення — пустеля. Влітку ці піски нагріваються до 75 °С: цьому неабияк сприяє серйозний брак вологи. Звісна річ, як і в кожній нормальній пустелі, тут бувають справжні піщані бурі. Природний об'єкт має в діаметрі 15 км і площу 160 тисяч га і виник він без сприяння людей. Піщані масиви у низинах Дніпра були завжди. Проте їх рух постійно стримувала густа степова рослинність. Але в XIX столітті до цих місць завезли велике поголів'я овець, котрі знищили весь трав'яний покрив. Як наслідок — піски були звільнені й розпорочені на значну площу вітровою ерозією.

Отже, юний друже, сьогодні у цій статті ти привідкрив для себе лише неймовірно маленьку частинку такого великого і неймовірного, ще майже непізнанного дивовижного світу природи твого рідного краю. Бажаємо тобі завжди залишатися голодним до нових відкриттів! 🖱️

Ірина Заярнюк

Ось так і пишу...

Зіткали зі слів повноцінний курйоз
зіткали зі слів повноцінний курйоз
багатозначність слідів на шкірі
наші неврози ввели душі в гіпноз
який підвладний одній лише вірі

підвальний шторм думок-цигарок
розбиті вікна у кожному сенсі
щохвилини життя підтанцює рок
по розбитій правді ступаємо босі

та смакуємо всесвіт щоранку новим
відпиваємо дні по ковтку за завтра
ти — щоб прокинутись просто живим
я — щоби звірити пульс у правди

Аліна Звіздецька
Пише вірші, виступає з ними на літературних вечорах

Канеш у Лету, по лепті для чада.
Промінь в очах, чи розлючений кратер
Можеш ховати до першого граду,
Лиш не забудь, що ти гладіатор.
Ти – амазонка у джунгльських міста,
Ріж-но кинджалом артерії вулиць!
Власна сміливість — напівреконкіста —
Сили резервні збереш, і все збулось.
Навіть Касандра в лихому пророцтві
Буде мовчати, як риба у січні...
Хочеш дістати про вічність свідоцтво —
Менше задумуйся, що таке вічність.
Ти, хто поет, хто з арен на арену,
Словом-мечем залоскочуєш душі,
Всоте воскреснеш і вже недаремно:
З Лети до лету у віршах насущних.

Юрій Вітяк
Вивчав філологію у ТНПУ імені В. Гнатюка
Живе у Тернополі, працює ведучим програми
«Дім книги» на телеканалі TV-4
Пише вірші.

Колискова малим містам

Всі малі міста вночі однакові —
Павутина вулиць в тиші й темряві.
Колісниця дня з сухими баками —
На парковці, за нічними землями.
Кроки гучно б'ють — там-тами спокою,
Місяць щось під ніс собі мугикає —
Щоб вірші складати в нього роки є,
Доки ми розмінюємось криками.
Стоквартирні новобуди-вулики
(Вікна фосфоруєть — радіація)
Вже покрились сагами і буллами,
Фразами Ла Вея і Горация.
Вітер часом несміливо дмухає
Й на дорожніх виямках підскакує...
Літо завжди повнить мертве рухами,
А малі міста вночі однакові.

Olek Nikolasson
Пише вірші українською, виступає з ними публічно.

Ось так і пишу...

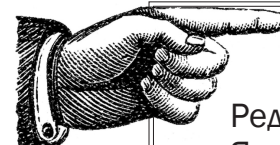
Кожного ранку вона прочиняє вікно і тихенько кличе.
Голос її пробуджує водоспади й лавини,
десь унизу перехожі піднімають обличчя,
і роздивляються в небі зграї пташині,
з надією, як і ти роздивляєшся цю жінку зі спини —

зморшок по шкірі її непевний тонкий рисунок,
асиметрію тіла невиразну, м'яку, природню,
ніби парад сузір'я чорних родимок візерунок —
знаючи, що кожен ранок — це її подарунок,
це як ще один подих перед кроком в безодню.

Що поки вона з тобою — лавини минають місто,
що тепла зима тримає однак водоспади, кригою скуті,
і що якщо вона піде — то зробить це ненавмисне,
не з байдужості до тебе, не з неувважності, не від люті —
а просто розчиниться у повітрі, перетворюючись на сутінь.

І ніхто тоді не врятує. А до того пульсує січень
її тихими вигуками щоранку, і завмирають віхоли,
водоспади, птахи, лавини; перехожі піднімають обличчя.
І всі чекають — кого й куди цього разу вона покличе;
і всі відгукуються — кого б вона не покликала.

Катерина Бабкіна, 2015
Закінчила інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка
Пише романи, поезії, сценарії, які перекладають багатьма мовами світу.

Редакція «Nota Bene» відкрита до співпраці з викладачами та студентами.
Якщо Вам є що розказати, чим поділитися, то ми з радістю допоможемо.
Чекаємо на ваші листи: notabene.kubg.edu.ua@gmail.com

#[ШЧО]

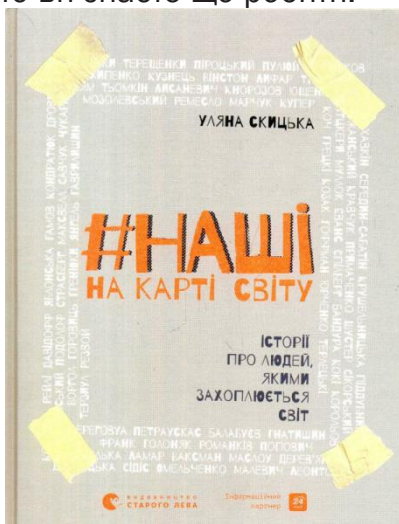
Тема номера — Україна у світі

ПОЧИТАТИ

«#Наші на карті світу»

Уляна Скицька

Доволі стереотипною є думка, що українців у світі не знають. А коли і згадають, то тільки Шевченка та братів Кличко. Але після прочитання цієї книги ваше думка зміниться назавжди. Українська журналістка Уляна Скицька збирила 80 історій людей, які є українцями за походженням чи місцем народження. Ви знали, що киянин Володимир Горовиць здобув 25 «Греммі»; Володимир Титла — оscarоносний мультиплікатор студії «Дісней»; славнозвісна сім'я меценатів Терещенків була одною із найзаможніших європейських родин кінця XIX — початку XX століття; родину Симириків прозвали «цукровими королями»; Іван Марчук потрапив до рейтингу 100 геніїв сучасності за версією британської газети The Daily Telegraph; фізик з Полтавщини Федір Піроцький винайшов перший електричний трамвай; імунолог Володимир Хавкін розробив вакцини проти чуми та холери; Катерина Ющенко створила одну з перших у світі мов програмування; а дідусь та бабуся Стівена Спілберга з України? Якщо ні, то ви знаєте що робити.

ПОДИВИТИСЯ

«Захар Беркут»

Слоган фільму: «У свободі моя сутність»
 Режисери: Ахтем Сеїтаблаєв, Джон Вінн
 Мабуть, не існує студента, який у школі хоча б скорочено не читав повість Івана Франка «Захар Беркут», у якій розповідається про боротьбу відважних карпатських жителів із нашествиям монголо-татар. У далекому 7 класі ми погано уявляли героїв і не дуже розуміли, як все було тоді. Але зараз молодшому поколінню буде цікавіше вивчати шкільну програму, бо в 2019 році вийде фільм з голлівудськими та українськими акторами. Захара Беркута зіграє Роберт Паркет, відомий другорядними ролями у фільмах «Термінатор 2: Судний день» та «Міст у Терабітію». Роль Тугара Вовка виконає шотландський актор Томмі Фленаган — «Чібс» із «Синів анархії». А Мирославу зіграє Поппі Дрейтон, що грала в серіалах «Абатство Даунтон» та «Хроніки Шаннари».
 Прем'єра: 10 жовтня 2019 року.